

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim
20.02.2025.

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

Son günlerde ardı ardına gerçekleşen depremlerle birlikte depreme dayanıklı, güvenli şehirlerin inşa edilmesi ve deprem sonrası krizlere yönelik çalışmaların yapılması gerektiği kamuoyunda sıkça tartışılmaya başlanmıştır. Ancak ceza infaz kurumları ve diğer kapalı kurumlar maalesef gerektiği kadar bu gündemdeki yerini alamamıştır.

Son dönemde, deprem olasılıklarının çokça gündeme geldiği Marmara ve Ege Bölgesinde, 26'sı İstanbul'da, 22'si İzmir'de olmak üzere toplam 202 ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Türkiye'deki 405 ceza infaz kurumunda ise yaklaşık 400 bin mahpus tutulmaktadır. Bununla birlikte kurumlarda çalışan personel, yerleşkelerin içindeki lojmanlarda yaşayan kişiler ve çalışanlar eklendiğinde bu sayı en az 500.000 olmaktadır.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve alt mevzuatta alınmayan tedbirler dolayısıyla deprem, yangın ve sel gibi olayların felakete dönüşmesi durumunda isyan, firar gibi güvenlik sorunu teşkil edebilecek olaylar birlikte düzenlenmiştir. Ancak bu mevzuatta bakıldığında, yaşanacak doğa olayının alınmayan önlemler nedeniyle bir afete, felakete dönüşmesi anında mahpusların yaşam hakkı, vücut bütünlüğü ve sonrasında insan onuruna yakışır bir şekilde muamele görme hakkından daha çok güvenlik politikalarına öncelik verildiği görülmektedir.

Yaşam hakkını geri plana atan mevzuat ve güvenlikçi bakış açısı, toplamda 11 ili doğrudan etkileyen 6 Şubat depremlerinde yarattığı sonuçlarla net bir şekilde görülmüştür. Ceza infaz kurumlarında göçük ve benzeri sebeplerle hayatını kaybeden mahpus bulunmazken güvenlik

gerekçesi ile yapılan müdahaleler esnasında 9 mahpus yaralanmış, ateşli silahla yaralanan 3 mahpus ise hayatını kaybetmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Ceza infaz kurumlarında can kayıplarına yol açabilecek olası bir deprem sonrası uygulanacak afet müdahale planınız var mı?
- 2- Ceza infaz kurumları ile personel lojmanları ve eklentileri depreme dayanıklı mıdır?
- 3- Acil durum ekiplerinin müdahalesine yönelik bir müdahale planı var mıdır, nedir?
- 4- Mahpusların alınacağı güvenli bölgeler, bu bölgelerin kapasiteleri, iklim koşulları uyumu ve acil tıbbi ve insani ihtiyaçların nasıl karşılanacağına yönelik müdahale planı ve hazırlığınız var mıdır?
- 5- Kurumda bulunan yaşlılar, çocuklar, engelliler, ciddi sağlık sorunları olanlar, hamile kadınlar, anneleriyle birlikte kalan çocuklar gibi özel ihtiyaçları olan mahpuslara yönelik afet müdahale planı ve hazırlığınız var mıdır?
- 6- Ceza infaz kurumu personelinin ailelerine ulaşılması ve yerlerine depremden etkilenmemiş personelin aktarılmasına yönelik acil müdahale planlaması yapılmış mıdır?
- 7- Elektrik, temiz su, yiyecek, temizlik malzemesi gibi temel ihtiyaçlarının nasıl karşılanacağına dair herhangi bir plan ve hazırlığınız var mı?
- 8- Mahpusların aileleri, avukatları ve sağlık birimleriyle iletişim kurmaları ve deprem hakkında haber almalarının sağlanmasına yönelik plan ve hazırlığı var mıdır?
- 9- Mahpuslara ve infaz koruma memurlarına yönelik afet ve acil durum eğitimi veriliyor mu? Bu eğitimlerin sıklığı ve içeriği nedir?